

II

(Niet-wetgevingshandelingen)

VERORDENINGEN

VERORDENING (EU) Nr. 791/2012 VAN DE COMMISSIE

van 23 augustus 2012

tot wijziging, ten aanzien van sommige bepalingen betreffende de handel in in het wild levende dier- en plantensoorten, van Verordening (EG) nr. 865/2006 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer ⁽¹⁾, en met name artikel 19, leden 2, 3 en 4,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Om bepaalde resoluties uit te voeren die tijdens de vijftiende vergadering van de Conferentie der Partijen bij de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten (Cites), hierna „de overeenkomst” genoemd, zijn aangenomen, moeten sommige bepalingen worden gewijzigd in en moeten nieuwe bepalingen worden toegevoegd aan Verordening (EG) nr. 865/2006 van de Commissie van 4 mei 2006 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer ⁽²⁾.
- (2) De ervaring die bij de tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 865/2006 is opgedaan, toont aan dat sommige bepalingen daarvan moeten worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat die verordening in de Unie op een geharmoniseerde en doeltreffende wijze wordt uitgevoerd.
- (3) De bepalingen met betrekking tot de toepasselijke voorwaarden inzake de identificatie en het merken van specimen, de afgifte met terugwerkende kracht van bepaalde documenten, de voorwaarden waaronder certificaten van persoonlijke eigendom kunnen worden afgegeven, de regeling die van toepassing is op persoonlijke bezittingen en huisraad in de Unie en op de wederuitvoer daarvan, de voorwaarden waaronder specimen van bijlage A in de Unie het voorwerp kunnen zijn van commerciële activiteiten en de voorwaarden inzake van tevoren verstrekte certificaten dienen derhalve te worden gewijzigd.
- (4) De artikelen 2 en 3 van Verordening (EG) nr. 865/2006 alsook de bijlagen I tot en met VI bij die verordening

dienen uit die verordening te worden geschrapt, aangezien zij geïntegreerd worden in de nieuwe Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 van de Commissie ⁽³⁾ welke overeenkomstig artikel 19, lid 1, van Verordening (EG) nr. 338/97 wordt aangenomen als gevolg van de inwerkingtreding van Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren ⁽⁴⁾.

- (5) Tijdens de vijftiende vergadering van de Conferentie der Partijen bij de overeenkomst is de lijst van standaardnomenclatuurwerken die moeten worden gevolgd bij het aangeven van de wetenschappelijke naam van de soorten op vergunningen en certificaten bijgewerkt. Deze wijzigingen dienen derhalve in bijlage VIII bij Verordening (EG) nr. 865/2006 te worden verwerkt.
- (6) Verordening (EG) nr. 865/2006 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (7) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité voor de handel in wilde dieren en planten,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 865/2006 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) In de preambule wordt de zin betreffende de rechtsgrondslag van Verordening (EG) nr. 865/2006 als volgt gelezen:

„Gezien Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer ^(*), en met name artikel 19, leden 2, 3 en 4,

(*) PB L 61 van 3.3.1997, blz. 1.”.

⁽¹⁾ PB L 61 van 3.3.1997, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 166 van 19.6.2006, blz. 1.

⁽³⁾ Zie bladzijde 13 van dit Publicatieblad.

⁽⁴⁾ PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13.

2) In artikel 1 worden de volgende punten 4 bis en 4 ter ingevoegd:

„4 bis. „kweekmateriaal”: het bestand van onder gecontroleerde omstandigheden geteelde planten die voor vermeerdering worden gebruikt en waarvan ten minste een voldoende aantal Cites-instanties van het uitvoerende land is aangetoond dat:

- i) het bestand werd samengesteld in overeenstemming met de bepalingen van Cites en de relevante nationale wetgeving en op een wijze die geen nadelige gevolgen heeft voor het voortbestaan van de soort in het wild, en
- ii) de bestandsomvang wordt gehandhaafd op een niveau dat toereikend is voor de vermeerdering, zó dat de noodzaak van aanvulling met aan de natuur onttrokken specimens wordt geminimaliseerd of geëlimineerd, waarbij zulke aanvullingen slechts uitzonderlijk plaatsvinden en beperkt blijven tot de hoeveelheid die nodig is om de vitaliteit en de productiviteit van het kweekmateriaal te bestendigen;

4 ter. „jachttrofee”: een volledig dier, of een gemakkelijk herkenbaar deel of afgeleid product van een dier, zoals vermeld op een begeleidende Cites-vergunning of begeleidend Cites-certificaat, dat aan de volgende voorwaarden voldoet:

- i) het is onbewerkt, verwerkt of bewerkt;
- ii) het is door de jager legaal door jacht verworven voor persoonlijk gebruik door de jager;
- iii) het wordt ingevoerd, uitgevoerd of wederuitgevoerd door of namens de jager, in het kader van de overbrenging van het land van herkomst naar — in laatste instantie — de staat waar de jager zijn gewone verblijfplaats heeft;”.

3) Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 1 komt de eerste zin als volgt te luiden:

„1. De in artikel 2 van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 van de Commissie (*) bedoelde formulieren worden in machineschrift ingevuld.

(*) PB L 242 van 7.9.2012, blz. 13.”;

b) lid 2 komt als volgt te luiden:

„2. De formulieren 1 tot en met 4 van bijlage I bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012, de formulieren 1 en 2 van bijlage II bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012, de formulieren 1 en 2 van bijlage III bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012, de formulieren 1 en 2 van bijlage V bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012, de in artikel 2, lid 4, van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 bedoelde vervolgbladen en de in artikel 2, lid 6, van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 bedoelde etiketten mogen geen schrappingen of overschrijvingen bevatten, tenzij die schrappingen of overschrijvingen met het stempel en de hand-

tekening van de administratieve instantie van afgifte zijn gewaarmerkt. Op de in artikel 2, lid 2, van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 bedoelde kennisgevingen van invoer en de in artikel 2, lid 4, van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 bedoelde vervolgbladen mogen schrappingen of overschrijvingen ook worden gewaarmerkt met het stempel en de handtekening van het douanekantoor van invoer.”.

4) In artikel 5 bis komt de eerste alinea als volgt te luiden:

„In het geval van specimens van planten die niet langer in aanmerking komen voor een ontheffing van de bepalingen van de overeenkomst of van Verordening (EG) nr. 338/97 in overeenstemming met de „Opmerking over de interpretatie van de bijlagen A, B, C en D” in de bijlage daarbij, op grond waarvan zij rechtmatig zijn uitgevoerd en ingevoerd, kan het land dat moet worden vermeld in vak 15 van de formulieren in de bijlagen I en III bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012, vak 4 van de formulieren in bijlage II bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 en vak 10 van de formulieren in bijlage V bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012, het land zijn waar de specimens niet langer voor de ontheffing in aanmerking kwamen.”.

5) Artikel 6 komt als volgt te luiden:

„Artikel 6

Bijlagen bij de formulieren

1. Indien een bijlage bij een in artikel 2 van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 bedoeld formulier een integrerend deel van dat formulier uitmaakt, moeten zowel dit feit als het aantal bladzijden duidelijk op de betrokken vergunning of het betrokken certificaat worden vermeld en dient elke bladzijde van de bijlage te worden voorzien van:

- a) het nummer van de vergunning of het certificaat en de datum van afgifte daarvan;
- b) de handtekening en het stempel of zegel van de administratieve instantie die de vergunning of het certificaat heeft afgegeven.

2. Indien de in artikel 2, lid 1, van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 bedoelde formulieren worden gebruikt voor meerdere soorten in één zending, dient daaraan een bijlage te worden gehecht die — naast de gegevens die zijn vereist krachtens lid 1 van dit artikel — voor elke soort die deel uitmaakt van de zending een duplicaat omvat van de vakken 8 tot en met 22 van het betrokken formulier alsmede van de ruimten in vak 27 van dat formulier waar de „werkelijk ingevoerde of (weder)uitgevoerde hoeveelheid/nettomassa” en in voorkomend geval het „aantal bij aankomst dode dieren” moeten worden ingevuld.

3. Indien de in artikel 2, lid 3, van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 bedoelde formulieren worden gebruikt voor meer dan één soort, dient daaraan een bijlage te worden gehecht die — naast de gegevens die zijn vereist krachtens lid 1 van dit artikel — voor elke soort een duplicaat omvat van de vakken 8 tot en met 18 van het betrokken formulier.

4. Indien de in artikel 2, lid 5, van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 bedoelde formulieren worden gebruikt voor meer dan één soort, dient daaraan een bijlage te worden gehecht die — naast de gegevens die zijn vereist krachtens lid 1 van dit artikel — voor elke soort een duplicaat omvat van de vakken 4 tot en met 18 van het betrokken formulier.”.

6) Aan artikel 7 wordt het volgende lid 5 toegevoegd:

„5. Uitvoervergunningen en wederuitvoercertificaten worden door een ambtenaar van het land van uitvoer of wederuitvoer geïssueerd, met handtekening, stempel en vermelding van de hoeveelheid, in het voor visering bij uitvoer bestemde vak van het document. Indien het uitvoerdocument op het tijdstip van uitvoer niet werd geïssueerd, dient de administratieve instantie van het invoerende land contact op te nemen met de administratieve instantie van het uitvoerende land en dient zij bij het bepalen van de aanvaardbaarheid van het document eventuele verzachtende omstandigheden of documenten in aanmerking te nemen.”.

7) In artikel 8, lid 1, komt de eerste alinea als volgt te luiden:

„1. De documenten worden afgegeven en gebruikt overeenkomstig de bepalingen en voorwaarden van deze verordening en Verordening (EG) nr. 338/97, en met name artikel 11, leden 1 tot en met 4, van die verordening. Vergunningen en certificaten mogen worden afgegeven in papieren vorm of in elektronische vorm.”.

8) In artikel 11, lid 3, komt de eerste alinea als volgt te luiden:

„3. Overeenkomstig de artikelen 48 en 63 afgegeven certificaten zijn transactiespecifiek tenzij de specimens waarop die certificaten betrekking hebben, van een uniek en permanent merkteken zijn voorzien of, in het geval van dode specimens die niet kunnen worden gemerkt, op een andere wijze zijn geïdentificeerd.”.

9) Artikel 15, lid 3 bis, komt als volgt te luiden:

„3 bis. Voor rechtmatig verworven en om persoonlijke, niet-commerciële redenen gehouden levende dieren die persoonlijke bezittingen zijn en waarvoor ingevolge lid 2, tweede alinea, een invoervergunning wordt afgegeven, zijn commerciële activiteiten overeenkomstig artikel 8, lid 1, van Verordening (EG) nr. 338/97 verboden gedurende 2 jaar te rekenen vanaf de datum van afgifte van de vergunning; gedurende die periode worden geen ontheffingen voor specimens van bijlage A overeenkomstig artikel 8, lid 3, van die verordening, toegestaan.

In het geval van ingevolge lid 2, tweede alinea, afgegeven invoervergunningen voor bedoelde levende dieren die persoonlijke bezittingen zijn en voor specimens van soorten die zijn opgenomen in bijlage A bij Verordening (EG) nr. 338/97 en die worden bedoeld in artikel 4, lid 5, onder b), van die verordening, wordt in vak 23 het beding „in afwijking van artikel 8, lid 3 of lid 5, van Verordening (EG) nr. 338/97 zijn commerciële activiteiten overeenkomstig artikel 8, lid 1, van die verordening verboden gedurende

ten minste 2 jaar te rekenen vanaf de datum van afgifte van deze vergunning” opgenomen.”.

10) Artikel 30, lid 4, komt als volgt te luiden:

„4. In het geval van specimens die geen levende dieren zijn, wordt door de administratieve instantie aan het certificaat voor de reizende tentoonstelling een inventarisblad gehecht waarop voor elk specimen alle informatie is opgenomen die is vereist in de vakken 8 tot en met 18 van het modelformulier van bijlage III bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012.”.

11) Artikel 37, lid 1, komt als volgt te luiden:

„1. De lidstaten kunnen een certificaat van persoonlijke eigendom afgeven aan de rechtmatige eigenaar van rechtmatig verworven levende dieren die voor persoonlijke, niet-commerciële doeleinden worden gehouden.”.

12) In artikel 45, lid 1, komt de tweede alinea als volgt te luiden:

„De administratieve instanties die deze documenten ontvangen, zenden de documenten welke door andere lidstaten zijn afgegeven, samen met eventuele ingevolge de overeenkomst afgegeven aanvullende documenten onverwijld door naar de betrokken administratieve instanties. Ten behoeve van de verslaglegging wordt het origineel van kennisgevingen ook doorgezonden naar de administratieve instanties van het land van invoer, indien dit verschilt van het land waar het specimen in de Unie is binnengebracht.”.

13) Artikel 52, lid 1, komt als volgt te luiden:

„1. De in artikel 2, lid 6, van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 bedoelde etiketten mogen uitsluitend worden gebruikt voor de overbrenging van herbariumspecimens, geconserveerde, gedroogde of ingesloten museumspecimens of levend plantenmateriaal in het kader van niet-commerciële uitleningen, schenkingen en uitwisselingen tussen naar behoren geregistreerde wetenschappers en wetenschappelijke instellingen met het oog op wetenschappelijk onderzoek.”.

14) Artikel 56 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1, onder b), komt als volgt te luiden:

„b) het kweekmateriaal werd samengesteld en wordt in stand gehouden overeenkomstig de definitie in artikel 1, punt 4 bis.”;

b) punt c) wordt geschrapt;

c) punt d) komt als volgt te luiden:

„d) zowel de onderstam als de ent zijn kunstmatig gekweekt zoals bepaald onder a) en b), indien het geënte planten betreft.”;

d) lid 2 komt als volgt te luiden:

„2. Hout en andere delen of afgeleide producten van bomen afkomstig uit monocultuuraanplantingen worden beschouwd als zijnde kunstmatig gekweekt in de zin van lid 1.”.

15) In artikel 58 wordt een nieuw lid 3 bis ingevoegd:

„3 bis. Voor de wederuitvoer, door een niet gewoonlijk in de Unie verblijvende persoon, van persoonlijke bezittingen of huisraad, met inbegrip van persoonlijke jachttrofeën, die deze persoon heeft verkregen buiten de staat waar hij zijn gewone verblijfplaats heeft en die specimens zijn van in bijlage A bij Verordening (EG) nr. 338/97 opgenomen soorten, is de overlegging van een wederuitvoercertificaat aan de douane vereist.”.

16) Het volgende artikel 58 bis wordt ingevoegd:

„Artikel 58 bis

Commercieel gebruik van persoonlijke bezittingen en huisraad in de Unie

1. Commerciële activiteiten met specimens van in bijlage B opgenomen soorten die in de Unie worden binnengebracht overeenkomstig artikel 57 mogen door de administratieve instanties van de lidstaten alleen onder de volgende voorwaarden worden toegestaan:

- a) de aanvrager moet aantonen dat het specimen ten minste twee jaar vóór het voor commerciële doeleinden kan worden gebruikt, in de Unie is binnengebracht, en
- b) de administratieve instantie van de betrokken lidstaat heeft geverifieerd dat het specimen in kwestie overeenkomstig artikel 4, lid 2, van Verordening (EG) nr. 338/97 voor commerciële doeleinden had kunnen worden ingevoerd op het tijdstip waarop het in de Unie is binnengebracht.

Zodra aan die voorwaarden is voldaan, geeft de administratieve instantie een schriftelijke verklaring af waaruit blijkt dat het specimen voor commerciële doeleinden mag worden gebruikt.

2. Commerciële activiteiten met specimens van in bijlage A opgenomen soorten die in de Unie worden binnengebracht overeenkomstig artikel 57 worden verboden.”.

17) In artikel 59 wordt het volgende lid 1 bis ingevoegd:

„1 bis. De ontheffing voor de in artikel 8, lid 3, van Verordening (EG) nr. 338/97 bedoelde specimens wordt slechts verleend indien de aanvrager ten genoegen van de bevoegde administratieve instantie aantoont dat de betrokken specimens zijn verkregen conform de vigerende wetgeving inzake het behoud van de wilde fauna en flora.”.

18) Aan artikel 62 worden de volgende punten 4 en 5 toegevoegd:

- „4. dode specimens van krokodilachtigen van bijlage A met oorsprongscode D, mits zij zijn gemerkt of op een andere wijze zijn geïdentificeerd in overeenstemming met deze verordening;
5. kaviaar van *Acipenser brevirostrum* en de hybriden daarvan, met oorsprongscode D, mits de specimens zich bevinden in een recipiënt dat in overeenstemming met deze verordening is gemerkt.”.

19) Aan artikel 63 wordt het volgende lid 3 toegevoegd:

„3. Van tevoren verstrekte certificaten zijn slechts geldig nadat zij zijn ingevuld en nadat een afschrift van het certificaat door de aanvrager aan de administratieve instantie van afgifte is toegestuurd.”.

20) Aan artikel 65, lid 4, wordt de volgende zin toegevoegd:

„Dit geldt niet voor specimens van de in bijlage X opgenomen soorten, tenzij het merken daarvan is voorgeschreven middels een annotatie in bijlage X.”.

21) In artikel 66, lid 4, komt de derde alinea als volgt te luiden:

„Specimenspecifieke certificaten, certificaten voor reizende tentoonstellingen en certificaten van persoonlijke eigendom worden niet afgegeven voor onder dit lid vallende levende specimens.”.

22) Artikel 72, lid 3, komt als volgt te luiden:

„3. De lidstaten mogen tot één jaar na de inwerking-treding van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 doorgaan met de afgifte van invoer- en uitvoervergunningen, wederuitvoercertificaten, certificaten voor reizende tentoonstellingen en certificaten van persoonlijke eigendom in de vorm als vastgesteld in bijlage I, kennisgevingen van invoer in de vorm als vastgesteld in bijlage II en EU-certificaten in de vorm als vastgesteld in bijlage V bij Verordening (EG) nr. 865/2006.”.

23) Bijlage VIII wordt vervangen door de tekst in de bijlage bij deze verordening.

24) Punt 2 van bijlage IX wordt als volgt gewijzigd:

a) de regel betreffende code R komt als volgt te luiden:

„R Specimens van dieren die in een gecontroleerd milieu zijn grootgebracht nadat zij als eieren of juvenielen werden onttrokken aan de vrije natuur waar zij anders slechts een zeer kleine kans zouden hebben gehad om te overleven tot het volwassen stadium”;

b) de regel betreffende code D wordt als volgt gelezen:

„D Dieren van soorten van bijlage A die voor commerciële doeleinden in gevangenschap zijn gefokt in het kader van een in het register van het Cites-secretariaat opgenomen programma overeenkomstig Resolutie Conf. 12.10 (Rev. CoP15) en planten van soorten van bijlage A die voor commerciële doeleinden kunstmatig zijn gekweekt overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk XIII van Verordening (EG) nr. 865/2006, alsmede delen en afgeleide producten daarvan”;

c) de regel betreffende code C wordt als volgt gelezen:

„C Overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk XIII van Verordening (EG) nr. 865/2006 in gevangenschap gefokte dieren, alsmede delen en afgeleide producten daarvan”.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 27 september 2012.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 23 augustus 2012.

Voor de Commissie
De voorzitter
José Manuel BARROSO

BIJLAGE

„BIJLAGE VIII

Standaardnomenclatuurwerken die krachtens artikel 5, punt 4, moeten worden gevolgd bij het aangeven van de wetenschappelijke naam van de soorten op vergunningen en certificaten

FAUNA

a) *Mammalia*

Wilson, D. E. & Reeder, D. M. (ed.) 2005. *Mammal Species of the World. A Taxonomic and Geographic Reference*. Derde editie, Vol. 1-2, xxxv + 2142 pp. John Hopkins University Press, Baltimore (voor alle zoogdieren — met uitzondering van de erkenning van de volgende namen voor de wilde vormen van bepaalde soorten, die de voorkeur krijgen boven de naam van de gedomesticeerde vorm: *Bos gaurus*, *Bos mutus*, *Bubalus arnee*, *Equus africanus*, *Equus przewalskii* en *Ovis orientalis ophion*, en met uitzondering van de hierna genoemde soorten).

Wilson, D. E. & Reeder, D. M. 1993. *Mammal Species of the World: a Taxonomic and Geographic Reference*. Tweede editie. xviii + 1207 pp., Smithsonian Institution Press, Washington. [voor *Loxodonta africana* en *Ovis vignei*]

Beasley, I., Robertson, K. M. & Arnold, P. W. (2005): Description of a new dolphin, the Australian Snubfin Dolphin, *Orcaella heinsohni* sp. n. (Cetacea, Delphinidae). — *Marine Mammal Science*, 21(3): 365-400. [voor *Orcaella heinsohni*]

Caballero, S., Trujillo, F., Vianna, J. A., Barrios-Garrido, H., Montiel, M. G., Beltrán-Pedrerros, S., Marmontel, M., Santos, M. C., Rossi-Santos, M. R., Santos, F. R. & Baker, C. S. (2007). Taxonomic status of the genus *Sotalia*: species level ranking for „tucuxi” (*Sotalia fluviatilis*) and „costero” (*Sotalia guianensis*) dolphins. *Marine Mammal Science* 23: 358-386. [voor *Sotalia fluviatilis* en *Sotalia guianensis*]

Merker, S. & Groves, C. P. (2006): *Tarsius lariang*: A new primate species from Western Central Sulawesi. — *International Journal of Primatology*, 27(2): 465-485. [voor *Tarsius lariang*]

Rice, D. W., 1998: *Marine Mammals of the World: Systematics and Distribution*, Society of Marine Mammalogy Special Publication Number 4, The Society for Marine Mammalogy, Lawrence, Kansas. [voor *Physeter macrocephalus* en *Platanista gangetica*]

Wada, S., Oishi, M. & YAMADA, T. K. (2003): A newly discovered species of living baleen whales. — *Nature*, 426: 278-281. [voor *Balaenoptera omurai*]

b) *Aves*

Morony, J. J., Bock, W. J. & Farrand, J., Jr. 1975. *A Reference List of the Birds of the World*. American Museum of Natural History. [voor de namen van de vogelordes en -families]

Dickinson, E.C. (ed.) 2003. *The Howard and Moore Complete Checklist of the Birds of the World*. Herziene en uitgebreide derde editie. 1039 pp. Christopher Helm, London.

Dickinson, E.C. 2005. Corrigenda 4 (2.6.2005) to Howard & Moore Edition 3 (2003) http://www.naturalis.nl/sites/naturalis.nl/contents/i000764/corrigenda%204_final.pdf (Cites-website). [voor alle vogelsoorten — met uitzondering van de hierna genoemde taxa]

Arndt, T. (2008): Anmerkungen zu einigen *Pyrrhura*-Formen mit der Beschreibung einer neuen Art und zweier neuer Unterarten. — *Papageien*, 8: 278-286. [voor *Pyrrhura parvifrons*]

Collar, N. J. 1997. Family *Psittacidae* (Parrots). In del Hoyo, J., Elliot, A. & Sargatal, J. (eds.) *Handbook of the Birds of the World*. 4. Sandgrouse to Cuckoos: 280-477: Lynx Edicions, Barcelona. [voor *Psittacus intermedia* en *Trichoglossus haematodus*]

Collar, N. J. (2006): A partial revision of the Asian babblers (Timaliidae). — *Forktail*, 22: 85-112. [voor *Garrulax taewanus*]

Cortés-Diago, A., Ortega, L. A., Mazariegos-Hurtado, L. & Weller, A.-A. (2007): A new species of *Eriocnemis* (Trochilidae) from southwest Colombia. — *Ornitologia Neotropical*, 18: 161-170. [voor *Eriocnemis isabellae*]

Da Silva, J. M. C., Coelho, G. & Gonzaga, P. (2002): Discovered on the brink of extinction: A new species of pygmy owl (Strigidae: Glaucidium) from Atlantic forest of northeastern Brazil. — *Ararajuba*, 10(2): 123-130. [voor *Glaucidium mooreorum*]

Gaban-Lima, R., Raposo, M. A. & Hofling, E. (2002): Description of a new species of *Pionopsitta* (Aves: Psittacidae) endemic to Brazil. — *Auk*, 119: 815-819. [voor *Pionopsitta aurantiocephala*]

Indrawan, M. & Somadikarta, S. (2004): A new hawk-owl from the Togian Islands, Gulf of Tomini, central Sulawesi, Indonesia. — *Bulletin of the British Ornithologists' Club*, 124: 160-171. [voor *Ninox burhani*]

Nemesio, A. & Rasmussen, C. (2009): The rediscovery of Buffon's „Guarouba” or „Perriche jaune”: two senior synonyms of *Aratinga pinto* SILVEIRA, LIMA & HÖFLING, 2005 (Aves: Psittaciformes). — *Zootaxa*, 2013: 1-16. [voor *Aratinga maculata*]

Parry, S. J., Clark, W. S. & Prakash, V. (2002) On the taxonomic status of the Indian Spotted Eagle *Aquila hastata*. — *Ibis*, 144: 665-675. [voor *Aquila hastata*]

Roselaar, C. S. & Michels, J. P. (2004): Nomenclatural chaos untangled, resulting in the naming of the formally undescribed *Cacatua* species from the Tanimbar Islands, Indonesia (Psittaciformes: Cacatuidae). — *Zoologische Verhandelingen*, 350: 183-196. [voor *Cacatua goffiniana*]

Warakagoda, D. H. & Rasmussen, P. C. (2004): A new species of scops-owl from Sri Lanka. — *Bulletin of the British Ornithologists' Club*, 124(2): 85-105. [voor *Otus thilohoffmanni*]

Whittaker, A. (2002): A new species of forest-falcon (Falconidae: *Micrastur*) from southeastern Amazonia and the Atlantic rainforests of Brazil. — *Wilson Bulletin*, 114: 421-445. [voor *Micrastur mintoni*]

c) Reptilia

Andreone, F., Mattioli, F., Jesu, R. & Randrianirina, J. E. 2001. Two new chameleons of the genus *Calumma* from north-east Madagascar, with observations on hemipenial morphology in the *Calumma furcifer* group (Reptilia, Squamata, Chamaeleonidae). *Herpetological Journal* 11: 53-68. [voor *Calumma vatosoa* en *Calumma vencesi*]

Aplin, K. P., Fitch, A. J. & King, D. J. (2006): A new species of *Varanus* Merrem (Squamata: Varanidae) from the Pilbara region of Western Australia, with observations on sexual dimorphism in closely related species. — *Zootaxa*, 1313: 1-38. [voor *Varanus bushi*]

Avila Pires, T. C. S. 1995. Lizards of Brazilian Amazonia. *Zool. Verh.* 299: 706 pp. [voor *Tupinambis*]

Böhme, W. 1997. Eine neue Chamäleon art aus der *Calumma gastrotaenia* — Verwandtschaft Ost-Madagaskars. *Herpetofauna* (Weinstadt) 19 (107): 5-10. [voor *Calumma glawi*]

Böhme, W. 2003. Checklist of the living monitor lizards of the world (family *Varanidae*). *Zoologische Verhandelingen*, Leiden 341: 1-43. [voor *Varanidae*]

Böhme, W. & Ziegler, T. (2005): A new monitor lizard from Halmahera, Moluccas, Indonesia (Reptilia: Squamata: Varanidae). — *Salamandra*, 41(1/2): 51-59. [voor *Varanus zugorum*]

Branch, W. R. (2007): A new species of tortoise of the genus *Homopus* (Chelonia: Testudinidae) from southern Namibia. — *African Journal of Herpetology*, 56(1): 1-21. [voor *Homopus solus*]

Branch, W. R., Tolley, K. A. & Tilbury, C. R. (2006): A new Dwarf Chameleon (Sauria: *Bradypodion* Fitzinger, 1843) from the Cape Fold Mountains, South Africa. — *African Journal Herpetology*, 55(2): 123-141. [voor *Bradypodion atromontanum*]

Broadley, D. G. (1999): The southern African python, *Python natalensis* A. Smith 1840, is a valid species. — *African Herp News* 29: 31-32. [voor *Python natalensis*]

Broadley, D. G. 2006. Cites Standard reference for the species of *Cordylus* (*Cordylidae*, *Reptilia*) prepared at the request of the Cites Nomenclature Committee (Cites-website Document NC2006 Doc. 8). [voor *Cordylus*]

Burton, F.J. 2004. Revision to Species *Cyclura nubila lewisi*, the Grand Cayman Blue Iguana. *Caribbean Journal of Science*, 40(2): 198-203. [voor *Cyclura lewisi*]

Cei, J. M. 1993. Reptiles del noroeste, nordeste y este de la Argentina — herpetofauna de las selvas subtropicales, puna y pampa. Monografie XIV, Museo Regionale di Scienze Naturali. [voor *Tupinambis*]

- Colli, G. R., Péres, A. K. & da Cunha, H. J. 1998. A new species of *Tupinambis* (Squamata: Teiidae) from central Brazil, with an analysis of morphological and genetic variation in the genus. *Herpetologica* 54: 477-492 [voor *Tupinambis cerradensis*]
- Dirksen, L. 2002. Anakondas. NTV Wissenschaft. [voor *Eunectes beniensis*]
- Domínguez, M., Moreno, L. V. & Hedges, S. B. (2006): A new snake of the genus *Tropidophis* (Tropidophiidae) from the Guanahacabibes Peninsula of Western Cuba. — *Amphibia-Reptilia*, 27 (3): 427-432. [voor *Tropidophis xanthogaster*]
- Eidenmüller, B. & Wicker, R. (2004): Eine weitere neue Waranart aus dem *Varanus prasinus*-Komplex von der Insel Misol, Indonesien. — *Sauria*, 27(1): 3-8. [voor *Varanus reisingeri*]
- Fitzgerald, L. A., Cook, J. A. & Luz Aquino, A. (1999): Molecular Phylogenetics and Conservation of *Tupinambis* (Sauria: Teiidae). — *Copeia*, 4: 894-905. [voor *Tupinambis duseni*]
- Fritz, U. & Havaš, P. (2007): Checklist of Chelonians of the World. — *Vertebrate Zoology*, 57(2): 149-368. Dresden. ISSN 1864-5755 [zonder het aanhangsel; voor Testudines — met uitzondering van het behoud van de volgende namen: *Mauremys iversoni*, *Mauremys pritchardi*, *Ocadia glyphistoma*, *Ocadia philippeni*, *Sacalia pseudocellata*]
- Glaw, F., Kosuch, J., Henkel, W. F., Sound, P. & Böhme, W. (2006): Genetic and morphological variation of the leaf-tailed gecko *Uroplatus fimbriatus* from Madagascar, with description of a new giant species. — *Salamandra*, 42: 129-144. [voor *Uroplatus giganteus*]
- Glaw, F. & Vences, M. (2007): *A field guide to the amphibians and reptiles of Madagascar*, derde editie. Vences & Glaw Verlag, 496 pp. [voor *Calumma ambreense*]
- Hallmann, G., Krüger, J. & Trautmann, G. (2008). Faszinierende Taggeckos. Die Gattung *Phelsuma*. Herziene en uitgebreide tweede editie, 253 pp., Münster (Natur und Tier — Verlag). ISBN 978-3-86659-059-5. [voor *Phelsuma* spp., evenwel met behoud van *Phelsuma ocellata*]
- Harvey, M. B., Barker, D. B., Ammerman, L. K. & Chippindale, P. T. 2000. Systematics of pythons of the *Morelia amethistina* complex (Serpentes: Boidae) with the description of three new species. *Herpetological Monographs* 14: 139-185. [voor *Morelia clastolepis*, *Morelia nauta* en *Morelia tracyae*, en voor het verlenen van de rang van soort aan *Morelia kinghorni*]
- Hedges, B. S., Estrada, A. R. & Diaz, L. M. 1999. New snake (*Tropidophis*) from western Cuba. *Copeia* 1999(2): 376- 381. [voor *Tropidophis celiae*]
- Hedges, B. S. & Garrido, O. 1999. A new snake of the genus *Tropidophis* (Tropidophiidae) from central Cuba. *Journal of Herpetology* 33: 436-441. [voor *Tropidophis spiritus*]
- Hedges, B. S., Garrido, O. & Diaz, L. M. 2001. A new banded snake of the genus *Tropidophis* (Tropidophiidae) from north-central Cuba. *Journal of Herpetology* 35: 615-617. [voor *Tropidophis morenoi*]
- Hedges, B. S. & Garrido, O. 2002. *Journal of Herpetology* 36: 157-161. [voor *Tropidophis hendersoni*]
- Hollingsworth, B.D. 2004. The Evolution of Iguanas: An Overview of Relationships and a Checklist of Species. pp. 19-44. In: Alberts, A.C, Carter, R.L., Hayes, W.K. & Martins, E.P. (eds.), *Iguanas: Biology and Conservation*. Berkeley (University of California Press). [voor *Iguanidae*, met uitzondering van de erkenning van *Brachylophus bulabula*, *Phrynosoma blainvillii*, *P. cerroense* en *P. wigginsi* als geldige soorten]
- Jacobs, H. J. 2003. A further new emerald tree monitor lizard of the *Varanus prasinus* species group from Waigeo, West Irian (Squamata: Sauria: Varanidae). *Salamandra* 39(2): 65-74. [voor *Varanus boehmei*]
- Jesu, R., Mattioli, F. & Schimenti, G. 1999. On the discovery of a new large chameleon inhabiting the limestone outcrops of western Madagascar: *Furcifer nicosiai* sp. nov. (Reptilia, Chamaeleonidae). *Doriana* 7(311): 1-14. [voor *Furcifer nicosiai*]
- Keogh, J.S., Barker, D.G. & Shine, R. 2001. Heavily exploited but poorly known: systematics and biogeography of commercially harvested pythons (*Python curtus* group) in Southeast Asia. *Biological Journal of the Linnean Society*, 73: 113-129. [voor *Python breitensteini* en *Python brongersmai*]

- Keogh, J. S., Edwards, D. L., Fisher, R. N. & Harlow, P. S. (2008): Molecular and morphological analysis of the critically endangered Fijian iguanas reveals cryptic diversity and a complex biogeographic history. — *Phil. Trans. R. Soc. B*, 363(1508): 3413-3426. [voor *Brachylophus bulabula*]
- Klaver, C. J. J. & Böhme, W. 1997. *Chamaeleonidae*. Das Tierreich 112: 85 pp. [voor *Bradypodion*, *Brookesia*, *Calumma*, *Chamaeleo* en *Furcifer* — met uitzondering van de erkenning van *Calumma andringitaensis*, *C. guillaumeti*, *C. hilleni* en *C. marojejensis* als geldige soorten]
- Koch, A., Auliya, M., Schmitz, A., Kuch, U. & Böhme, W. (2007): Morphological Studies on the Systematics of South East Asian Water Monitors (*Varanus salvator* Complex): Nominotypic Populations and Taxonomic Overview. — *Mertensiella*, 16: 109. [voor *Varanus cumingi*, *Varanus marmoratus*, *Varanus nuchalis* en *Varanus togianus*]
- Lutzmann, N. & Lutzmann, H. (2004): Das grammatikalische Geschlecht der Gattung *Calumma* (Chamaeleonidae) und die nötigen Anpassungen einiger Art- und Unterartbezeichnungen. — *Reptilia* (Münster) 9(4): 4-5 (Addendum in aflevering 5: 13). [voor *Calumma cucullatum* en *Calumma nasutum*]
- Manzani, P. R. & Abe, A. S. 1997. A new species of *Tupinambis* Daudin, 1802 (Squamata, Teiidae) from central Brazil. *Boletim do Museu Nacional Nov. Ser. Zool.* 382: 1-10. [voor *Tupinambis quadrilineatus*]
- Manzani, P. R. & Abe, A. S. 2002. Arquivos do Museu Nacional, Rio de Janeiro 60(4): 295-302. [voor *Tupinambis palustris*]
- Mariaux, J., Lutzmann, N. & Stipala, J. (2008): The two-horned chamaeleons of East Africa. — *Zoological Journal Linnean Society*, 152: 367-391. [voor *Kinyongia vosseleri* en *Kinyongia boehmei*]
- Massary, J.-C. de & Hoogmoed, M. (2001): The valid name for *Crocodilurus lacertinus auctorum* (nec Daudin, 1802) (Squamata: Teiidae). — *Journal of Herpetology*, 35: 353-357. [voor *Crocodilurus amazonicus*]
- McDiarmid, R. W., Campbell, J. A. & Touré, T. A. 1999. Snake Species of the World. A Taxonomic and Geographic Reference. Volume 1. The Herpetologists' League, Washington, DC. [voor *Loxocemidae*, *Pythonidae*, *Boidae*, *Bolyeriidae*, *Tropidophiidae* en *Viperidae* — met uitzondering van het behoud van de genera *Acrantophis*, *Sanzinia*, *Calabaria* en *Lichanura* en de erkenning van *Epicrates maurus* als geldige soort]
- Montanucci, R.R. (2004): Geographic variation in *Phrynosoma coronatum* (Lacertilia, Phrynosomatidae): further evidence for a peninsular archipelago. — *Herpetologica*, 60: 117. [voor *Phrynosoma blainvillii*, *Phrynosoma cerroense* en *Phrynosoma wigginsi*]
- Necas, P., Modry, D. & Slapeta, J. R. (2003): *Chamaeleo* (*Triceros*) *narraioica* n. sp. (Reptilia Chamaeleonidae), a new chamaeleon species from a relict montane forest of Mount Kulal, northern Kenya. — *Tropical Zool.*, 16: 1-12. [voor *Chamaeleo narraioica*]
- Necas, P., Modry, D. & Slapeta, J. R. (2005): *Chamaeleo* (*Triceros*) *ntunte* n. sp. a new chamaeleon species from Mt. Nyiru, northern Kenya (Squamata: Sauria: Chamaeleonidae). — *Herpetozoa*, 18(3/4): 125-132. [voor *Chamaeleo ntunte*]
- Pough, F. H., Andrews, R. M., Cadle, J. E., Crump, M. L., Savitzky, A. H. & Wells, K. D. 1998. Herpetology. [voor de afbakening van de families binnen het taxon *Sauria*]
- Praschag, P., Hundsdörfer, A. K. & Fritz, U. (2007): Phylogeny and taxonomy of endangered South and South-east Asian freshwater turtles elucidated by mtDNA sequence variation (Testudines: Geoemydidae: *Batagur*, *Callagur*, *Hardella*, *Kachuga*, *Pangshura*). — *Zoologica Scripta*, 36: 429-442. [voor *Batagur borneoensis*, *Batagur dhongoka*, *Batagur kachuga* en *Batagur trivittata*]
- Praschag, P., Sommer, R. S., McCarthy, C., Gemel, R. & Fritz, U. (2008): Naming one of the world's rarest chelonians, the southern *Batagur*. — *Zootaxa*, 1758: 61-68. [voor *Batagur affinis*]
- Raw, L. & Brothers, D. J. (2008): Redescription of the South African dwarf chameleon, *Bradypodion nemorale* Raw 1978 (Sauria: Chamaeleonidae), and description of two new species. — *ZooNova* 1 (1): 1-7. [voor *Bradypodion caeruleogula* en *Bradypodion nkandlae*]
- Raxworthy, C.J. & Nussbaum, R.A. (2006): Six new species of Occipital-Lobed *Calumma* Chameleons (Squamata: Chamaeleonidae) from Montane Regions of Madagascar, with a New Description and Revision of *Calumma brevicorne*. — *Copeia*, 4: 711-734. [voor *Calumma amber*, *Calumma brevicorne*, *Calumma crypticum*, *Calumma hafahafa*, *Calumma jeiy*, *Calumma peltierorum* en *Calumma tycorne*]
- Slowinski, J. B. & Wüster, W. 2000. A new cobra (*Elapidae*: *Naja*) from Myanmar (Burma). *Herpetologica* 56: 257-270. [voor *Naja mandalayensis*]

Tilbury, C. 1998. Two new chameleons (*Sauria: Chamaeleonidae*) from isolated Afromontane forests in Sudan and Ethiopia. *Bonner Zoologische Beiträge* 47: 293-299. [voor *Chamaeleo balebicornutus* en *Chamaeleo conirostratus*]

Tilbury, C. R., Tolley, K. A. & Branch, W. R. (2006): A review of the systematics of the genus *Bradypodion* (*Sauria: Chamaeleonidae*), with the description of two new genera. — *Zootaxa*, 1363: 23-38. [voor *Kinyongia adolfifridgerici*, *Kinyongia carpenteri*, *Kinyongia excubitor*, *Kinyongia fischeri*, *Kinyongia matschiei*, *Kinyongia multituberculata*, *Kinyongia oxyrhina*, *Kinyongia tavetana*, *Kinyongia tenuis*, *Kinyongia ulugurensis*, *Kinyongia uthmoelleri*, *Kinyongia xenorhina* en *Nadzikambia mlanjense*]

Tolley, K. A., Tilbury, C. R., Branch, W. R. & Mathee, C. A. (2004): Phylogenetics of the southern African dwarf chameleons, *Bradypodion* (*Squamata: Chamaeleonidae*). — *Molecular Phylogen. Evol.*, 30: 354-365. [voor *Bradypodion caffrum*, *Bradypodion damaranum*, *Bradypodion gutturale*, *Bradypodion transvaalense* en *Bradypodion ventrale*]

Ullrich, K., Krause, P. & Böhme, W. (2007): A new species of the *Chamaeleo dilepis* group (*Sauria Chamaeleonidae*) from West Africa. — *Tropical Zool.*, 20: 1-17. [voor *Chamaeleo necasi*]

Walbröl, U. & Walbröl, H. D. (2004): Bemerkungen zur Nomenklatur der Gattung *Calumma* (Gray, 1865) (*Reptilia: Squamata: Chamaeleonidae*). — *Sauria*, 26 (3): 41-44. [voor *Calumma andringitraense*, *Calumma marojezense* en *Calumma tsaratananense*]

Wermuth, H. & Mertens, R. 1996 (reprint). Schildkröten, Krokodile, Brückenechsen. xvii + 506 pp. Jena (Gustav Fischer Verlag). [voor *Crocodylia* en *Rhynchocephalia*]

Wilms, T. 2001. Dornschwanzagamen: Lebensweise, Pflege, Zucht: 1-142 — Herpeton Verlag, ISBN 3-9806214-7-2. [voor het genus *Uromastix*]

Wüster, W. 1996. Taxonomic change and toxinology: systematic revisions of the Asiatic cobras *Naja naja* species complex. *Toxicon* 34: 339-406. [voor *Naja atra*, *Naja kaouthia*, *Naja oxiana*, *Naja philippinensis*, *Naja sagittifera*, *Naja samarensis*, *Naja siamensis*, *Naja sputatrix* en *Naja sumatrana*]

Ziegler, T., Böhme, W. & Schmitz, A. (2007): A new species of the *Varanus indicus* group (*Squamata, Varanidae*) from Halmahera Island, Moluccas: morphological and molecular evidence. — *Mitteilungen Museum Naturkunde Berlin, Zoologische Reihe*, 83 (supplement): 109-119. [voor *Varanus rainierguentheri*]

Ziegler, T., Schmitz, A., Koch, A. & Böhme, W. (2007): A review of the subgenus *Euprepisaurus* of *Varanus* (*Squamata: Varanidae*): morphological and molecular phylogeny, distribution and zoogeography, with an identification key for the members of the *V. indicus* and the *V. prasinus* species groups. — *Zootaxa*, 1472: 1-28. [voor *Varanus beccarii*]

d) *Amphibia*

Brown, J.L., Schulte, R. & Summers, K. 2006. A new species of *Dendrobates* (*Anura: Dendrobatidae*) from the Amazonian lowlands of Peru. *Zootaxa*, 1152: 45-58. [voor *Dendrobates uakarii*]

Glaw, F. & Vences, M. (2006): Phylogeny and genus-level classification of mantellid frogs (*Amphibia, Anura*). — *Organisms, Diversity & Evolution*, 6: 236-253. [voor *Mantella ebenaui*]

Jungfer, K.-H. & Böhme, W. (2004) A new poison-dart frog (*Dendrobates*) from northern central Guyana (*Amphibia: Anura: Dendrobatidae*). — *Salamandra*, 40(2): 99-104. [voor *Dendrobates nubeculosus*]

Lötters, S., Schmitz, A. & Reichle, S. (2006) A new cryptic species of poison frog from the Bolivian Yungas. — *Herpetozoa*, 18: 115-124. [voor *Epipedobates yungicola*]

Mueses-Cisneros, J. J., Cepeda-Quilindo, B. & Moreno-Quintero, V. (2008): Una nueva especie de *Epipedobates* (*Anura: Dendrobatidae*) del suroccidente de Colombia. — *Pap. Avulsos Zool. Mus. Zool. San Paulo*, 48:1-10. [voor *Epipedobates narinensis*]

Rueda-Almonacid, J. V., Rada, M., Sánchez-Pacheco, S. J., Velásquez-Álvarez, A. A. & Quevedo, A. (2006) Two new and exceptional poison dart frogs of the genus *Dendrobates* (*Anura: Dendrobatidae*) from the northeastern flank of the cordillera Central of Colombia. — *Zootaxa*, 1259: 39-54. [voor *Dendrobates daleswansonii* en *Dendrobates dorisswansonae*]

Taxonomic Checklist of Cites listed Amphibians, information extracted from Frost, D.R. (ed.) 2004. *Amphibian Species of the World: a taxonomic and geographic reference*, an online reference (<http://research.amnh.org/herpetology/amphibia/index.html>). Versie 3.0 vanaf 7 april 2006 (Cites-website). [voor *Amphibia*]

e) *Elasmobranchii, Actinopterygii & Sarcopterygii*

Eschmeier, W. N. 1998. Catalog of Fishes. 3 vols. California Academy of Sciences. [voor alle vissen]

Gomon, M. F. & Kuitert, R. H. (2009): Two new pygmy seahorses (Teleostei: Syngnathidae: *Hippocampus*) from the Indo-West Pacific. — *Aqua, Int. J. of Ichthyology*, 15(1): 37-44. [voor *Hippocampus debelius* en *Hippocampus waleanus*]

Horne, M. L., 2001. A new seahorse species (Syngnathidae: *Hippocampus*) from the Great Barrier Reef — Records of the Australian Museum 53: 243-246. [voor *Hippocampus*]

Kuitert, R. H., 2001. Revision of the Australian seahorses of the genus *Hippocampus* (Syngnathiformes: Syngnathidae) with a description of nine new species — Records of the Australian Museum 53: 293-340. [voor *Hippocampus*]

Kuitert, R. H., 2003. A new pygmy seahorse (Pisces: Syngnathidae: *Hippocampus*) from Lord Howe Island — Records of the Australian Museum 55: 113-116. [voor *Hippocampus*]

Lourie, S. A. & Randall, J. E., 2003. A new pygmy seahorse, *Hippocampus denise* (Teleostei: Syngnathidae), from the Indo-Pacific — *Zoological Studies* 42: 284-291. [voor *Hippocampus*]

Lourie, S. A., Vincent, A. C. J. & Hall, H. J., 1999. Seahorses. An identification guide to the world's species and their conservation. Project Seahorse, ISBN 0 9534693 0 1 (Tweede editie, beschikbaar op cd-rom). [voor *Hippocampus*]

Piacentino, G. L. M. & Luzzatto, D. C. (2004): *Hippocampus patagonicus* sp. nov., new seahorse from Argentina (Pisces, Syngnathiformes). — *Revista del Museo Argentino de Ciencias Naturales*, 6(2): 339-349. [voor *Hippocampus patagonicus*]

f) *Arachnida*

Lourenço, W. R. & Cloudsley-Thompson, J. C. 1996. Recognition and distribution of the scorpions of the genus *Pandinus* Thorell, 1876 accorded protection by the Washington Convention. *Biogeographica* 72(3): 133-143. [voor schorpioenen behorend tot het genus *Pandinus*]

Rudloff, J.-P. (2008): Eine neue *Brachypelma*-Art aus Mexiko (Araneae: Mygalomorphae: Theraphosidae: Theraphosinae). — *Arthropoda*, 16(2): 26-30. [voor *Brachypelma kahlenbergi*]

Taxonomic Checklist of Cites listed Spider Species, information extracted from Platnick, N. (2006), The World Spider Catalog, an online reference (<http://research.amnh.org/entomology/spiders/catalog/Theraphosidae.html>), Versie 6.5 vanaf 7 april 2006 (Cites-website). [voor *Theraphosidae*]

g) *Insecta*

Bartolozzi, L. (2005): Description of two new stag beetle species from South Africa (Coleoptera: Lucanidae). — *African Entomology*, 13(2): 347-352. [voor *Colophon endroedyi*]

Matsuka, H. 2001. Natural History of Birdwing Butterflies: 1-367. Matsuka Shuppan, Tokyo. ISBN 4-9900697-0-6. [voor vogelvlugelvinders behorend tot de genera *Ornithoptera*, *Trogonoptera* en *Troides*]

h) *Hirudinoidea*

Nesemann, H. & Neubert, E. (1999): Annelida: Clitellata: Branchiobdellida, Acanthobdellea, Hirudinea. — *Süßwasserfauna von Mitteleuropa*, vol. 6/2, 178 pp., Berlin (Spektrum Akad. Verlag). ISBN 3-8274-0927-6. [voor *Hirudo medicinalis* en *Hirudo verbana*]

FLORA

The Plant-Book, tweede editie (D. J. Mabberley, 1997, Cambridge University Press, verbeterde herdruk 1998) (voor de geslachtsnamen van alle in de bijlagen bij Verordening (EG) nr. 338/97 opgenomen planten, tenzij deze zijn achterhaald door standaard-checklists die door de Conferentie der Partijen zijn aangenomen).

A Dictionary of Flowering Plants and Ferns, achtste editie (J. C. Willis, herzien door H. K. Airy Shaw, 1973, Cambridge University Press) (voor niet in *The Plant-Book* genoemde synoniemen van geslachtsnamen, tenzij deze zijn achterhaald door de hierna genoemde, door de Conferentie der Partijen aangenomen standaard-checklists).

A World List of Cycads (D. W. Stevenson, R. Osborne & K. D. Hill, 1995; In: P. Vorster (ed.), Proceedings of the Third International Conference on Cycad Biology, pp. 55-64, Cycad Society of South Africa, Stellenbosch) en de door het nomenclatuurcomité aanvaarde aanvullingen/aanpassingen daarvan, als richtsnoer bij de naamgeving van soorten behorend tot de *Cycadaceae*, *Stangeriaceae* en *Zamiaceae*.

Cites Bulb Checklist (A. P. Davis et al., 1999, samengesteld door de Royal Botanic Gardens, Kew, Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland) en de door het nomenclatuurcomité aanvaarde aanvullingen/aanpassingen daarvan, als richtsnoer bij de naamgeving van soorten behorend tot de geslachten *Cyclamen* (*Primulaceae*) en *Galanthus* en *Sternbergia* (*Liliaceae*).

Cites Cactaceae Checklist, tweede editie (1999, samengesteld door D. Hunt, Royal Botanic Gardens, Kew, Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland) en de door het nomenclatuurcomité aanvaarde aanvullingen/aanpassingen daarvan, als richtsnoer bij de naamgeving van soorten behorend tot de *Cactaceae*.

Cites Carnivorous Plant Checklist, tweede editie (B. von Arx et al., 2001, Royal Botanic Gardens, Kew, Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland) en de door het nomenclatuurcomité aanvaarde aanvullingen/aanpassingen daarvan, als richtsnoer bij de naamgeving van soorten behorend tot de geslachten *Dionaea*, *Nepenthes* en *Sarracenia*.

Cites Aloe and Pachypodium Checklist (U. Eggli et al., 2001, samengesteld door de Städtische Sukkulenten-Sammlung, Zurich, Zwitserland, in samenwerking met de Royal Botanic Gardens, Kew, Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland) en zijn door het nomenclatuurcomité aanvaarde bijwerking door Lüthy, J.M. 2007. An update and Supplement to the Cites Aloe & Pachypodium Checklist. Cites Management Authority of Switzerland, Bern, Zwitserland (Cites-website), als richtsnoer bij de naamgeving van soorten behorend tot de geslachten *Aloe* en *Pachypodium*.

World Checklist and Bibliography of Conifers (A. Farjon, 2001) en de door het nomenclatuurcomité aanvaarde aanvullingen/aanpassingen daarvan, als richtsnoer bij de naamgeving van soorten behorend tot het geslacht *Taxus*.

Cites Orchid Checklist (samengesteld door de Royal Botanic Gardens, Kew, Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland) en de door het nomenclatuurcomité aanvaarde aanvullingen/aanpassingen daarvan, als richtsnoer bij de naamgeving van soorten behorend tot de geslachten *Cattleya*, *Cypripedium*, *Laelia*, *Paphiopedilum*, *Phalaenopsis*, *Phragmipedium*, *Pleione* en *Sophranitis* (Volume 1, 1995); *Cymbidium*, *Dendrobium*, *Disa*, *Dracula* en *Encyclia* (Volume 2, 1997); *Aerangis*, *Angraecum*, *Ascocentrum*, *Bletilla*, *Brassavola*, *Calanthe*, *Catasetum*, *Miltonia*, *Miltonioides* en *Miltoniopsis*, *Renanthera*, *Renantherella*, *Rhynchostylis*, *Rossioglossum*, *Vanda* en *Vandopsis* (Volume 3, 2001); en *Aerides*, *Coelogyne*, *Comparettia* en *Masdevallia* (Volume 4, 2006).

The Cites Checklist of Succulent Euphorbia Taxa (Euphorbiaceae), tweede editie (S. Carter & U. Eggli, 2003, uitgegeven door het Bundesamt für Naturschutz, Bonn, Duitsland) en de door het nomenclatuurcomité aanvaarde aanvullingen/aanpassingen daarvan, als richtsnoer bij de naamgeving van succulente *Euphorbia*-soorten.

Dicksonia species of the Americas (2003, samengesteld door de Botanische Tuin van Bonn en het Bundesamt für Naturschutz, Bonn, Duitsland) en de door het nomenclatuurcomité aanvaarde aanvullingen/aanpassingen daarvan, als richtsnoer bij de naamgeving van soorten behorend tot het geslacht *Dicksonia*.

Plants of Southern Africa: an annotated checklist. Germishuizen, G. & Meyer N.L. (eds.) (2003). Strelitzia 14: 561. National Botanical Institute, Pretoria, Zuid-Afrika, en de door het nomenclatuurcomité aanvaarde aanvullingen/aanpassingen daarvan, als richtsnoer bij de naamgeving van soorten behorend tot het geslacht *Hoodia*.

Lista de especies, nomenclatura y distribución en el genero Guaiacum. Davila Aranda & Schippmann, U. (2006): — Medicinal Plant Conservation 12: #-#.' (Cites-website) en de door het nomenclatuurcomité aanvaarde aanvullingen/aanpassingen daarvan, als richtsnoer bij de naamgeving van soorten behorend tot het geslacht *Guaiacum*.

Cites checklist for Bulbophyllum and allied taxa (Orchidaceae). Sieder, A., Rainer, H. & Kiehn, M. (2007). Adres van de auteurs: Department of Biogeography and Botanical Garden of the University of Vienna; Rennweg 14, A-1030 Wien (Oostenrijk). (Cites-website) en de door het nomenclatuurcomité aanvaarde aanvullingen/aanpassingen daarvan, als richtsnoer bij de naamgeving van soorten behorend tot het geslacht *Bulbophyllum*.

De door UNEP-WCMC gepubliceerde *Checklist of Cites species* (2005, 2007 en bijwerkingen) kan worden gebruikt als inofficieel overzicht van de door de Conferentie der Partijen aanvaarde wetenschappelijke namen voor de in de bijlagen bij Verordening (EG) nr. 338/97 opgenomen diersoorten, alsmede als een inofficiële samenvatting van de informatie in de ten behoeve van de Cites-nomenclatuur aangenomen standaardreferentiewerken."
